

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ ІМЕНІ С.З. ГЖИЦЬКОГО**

**Матеріали міжнародної науково-практичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЗІОЛОГІЇ ТВАРИН»,
присвяченої 100-річному ювілею ректора
Степана Васильовича Стояновського**

25–26 травня 2023 року

Львів 2023

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЗІОЛОГІЇ ТВАРИН: матеріали міжнародної науково-практичної конференції присвяченої 100-річному ювілею ректора Степана Васильовича Стояновського (м.Львів, 25-26 травня 2023) – Львів: ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького. – 102 с.

Рекомендовано до друку Вченою радою Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького (протокол № 3 від 27.04.2023)

До збірника ввійшли матеріали і тези доповідей, подані учасниками міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми фізіології тварин», присвяченої 100-річному ювілею ректора Степана Васильовича Стояновського (25-26 травня 2023 року). Тексти публікуються в авторській редакції. За науковий зміст і якість поданих матеріалів відповідають автори.

16. Ehsani-Kheradgerdi A, Sharifi K, Mohri M, Grünberg W. Evaluation of a modified acetaminophen absorption test to estimate the abomasal emptying rate in Holstein-Friesian heifers. *Am J Vet Res.* 2011 Dec;72(12).1600-6. doi: 10.2460/ajvr.72.12.1600.

17. Steiner A, Roussel AJ, Martig J. Effect of bethanechol, neostigmine, metoclopramide, and propranolol on myoelectric activity of the ileocecolic area in cows. *Am J Vet Res.* 1995, 56(8).1081-6.

18. Wittek T, Constable PD. Assessment of the effects of erythromycin, neostigmine, and metoclopramide on abomasal motility and emptying rate in calves. *Am J Vet Res.* 2005 Mar;66(3).545-52. doi: 10.2460/ajvr.2005.66.545.Y

19. Michel A, Mevissen M, Burkhardt HW, Steiner A. In vitro effects of cisapride, metoclopramide and bethanechol on smooth muscle preparations from abomasal antrum and duodenum of dairy cows. *J Vet Pharmacol Ther.* 2003 Dec;26(6).413-20. doi: 10.1046/j.0140-7783.2003.00528.x.

УДК 619:612: 636.4:547.963.4

ЗМІНИ СТАНУ НЕСПЕЦИФІЧНОЇ РЕЗИСТЕНТНОСТІ ТА МЕТАБОЛІЧНОГО ПРОФІЛЮ ПОРОСЯТ ЗА ДІЇ КОРМОВОЇ ДОБАВКИ З ТОРФУ

Єфімов В.Г. к.вет.н., доцент (yefimov.v.h@dsau.dp.ua); **Куліченко Л.А.** здобувач;

Артем'єв В.О. здобувач

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Стосовно застосування препаратів та кормових добавок, отриманих із торфу, на сучасному етапі розвитку тваринництва і птахівництва, накопичено значний досвід. Проведені численні наукові дослідження та виробничі випробування, під час яких на різних видах тварин і птахів показана висока ефективність гумінових кормових добавок і препаратів. В той же час, лише останнім часом почали з'являтися окремі публікації щодо використання власне торфу в якості засобу забезпечення стану добробуту поросят.

Мета публікації – узагальнити отримані власні дані щодо застосування торфу в якості кормової добавки для поросят і його впливу на стан резистентності, а також продуктивні показники поросят.

Дослідження проводились на помісних поросятах на одному з промислових підприємств з виробництва свинини. Для цього за принципом аналогічних груп формувалися групи свиноматок при їх постановці в цех опоросу. Отримані від них поросята ділилися на дві групи: контрольну і дослідну. Тварини контрольної групи утримувалися у відповідності до зоогігієнічних вимог і отримували додатково збалансовані комбікорми. Поросятам дослідної групи додатково, починаючи з 3-го дня життя, задавали термічно оброблений торф, збагачений солями Fe, Cu, Zn, Mn і Co (торгова назва добавки – «ТорВет») з розрахунку 200 мл добавки на гніздо у підсисний період і 250 мл на 10 поросят після відлучення. Відлучення проводилося на 28 добу життя. Добавку насипали на комбікорм у годівницях. Після закінчення дослідного періоду, на 42-у добу життя, відбирали зразки крові, в яких досліджували морфологічний склад, показники клітинного імунітету і біохімічний профіль крові.

В результаті проведених досліджень встановлено, що використання кормової добавки на основі торфу істотно не впливає на показники гемопоезу. В той же час, спостерігалася тенденція до підвищення рівню гемоглобіну. Також було встановлено вища кількість еозинофілів в крові поросят дослідної групи за одночасної достовірно більшого числа лімфоцитів і меншого – нейтрофілів. Встановлені зміни, напевне, характеризують вищу стрес-стійкість поросят дослідної групи у порівнянні з контрольними тваринами, на що вказує вище значення співвідношення лімфоцитів до нейтрофілів. Тварини, яким згодовували кормову добавку на основі торфу, мали більшу загальну кількість Т-лімфоцитів за одночасно меншої частки недиференційованих клітин.

Такі відмінності можуть свідчити про потенціювання клітинної ланки імунітету за згодовування добавки.

Серед біохімічних показників сироватки крові було встановлено вірогідне збільшення вмісту альбумінів, що вказує на посилення білкового обміну та синтетичної функції печінки. Одночасно було відзначено зниження активності лужної фосфатази, що може розцінюватися як зниження напруженості кальцій-фосфорного обміну.

Встановлені зміни гемопоетичних та метаболічних процесів стали фізіолого-біохімічною передумовою підвищення продуктивності та резистентності тварин. Зокрема, середньодобові прирости у підсисний період у дослідних тварин були на 11,9% вище, а в перші два тижні після відлучення – на 30,7 %. Показники смертності та захворюваності також виявилися нижчими у дослідній групі поросят, основними їх причинами були шлунково-кишкові захворювання.

Необхідно також відзначити зміну поведінкових реакцій тварин за умови згодовування кормової добавки. Поросята виявляли до неї зацікавленість, що виявлялося риттям торфу. Після кількох днів застосування тварини починали її поїдати, а разом з нею поїдався також комбікорм. За літературними даними, торф використовується як елемент підвищення добробуту тварин (A. Middelkoop et al., 2019; V. Vanheukelom et al., 2011), що полегшує їх адаптацію до умов промислового комплексу та дозволяє реалізувати безумовні рефлексії. Згодовування добавок на основі торфу зменшує частоту прояву захворювань травного каналу у підсисний період за рахунок стимулювання розвитку травної системи (G.Ferronato et al., 2022).

В результаті, на нашу думку, відбувається більш рання постнатальна адаптація тварин, у тому числі до поїдання твердого корму як у підсисний період, так і після відлучення. Таким чином, одночасно імітуються природні умови існування поросят, знижується дія технологічних стресорів і забезпечується підвищення їх добробуту.

Збагачений мікроелементами та попередньо термічно оброблений торф доцільно використовувати у якості кормової добавки у підсисний та ранній післявідлучний період вирощування поросят, що забезпечує покращення ранньої постнатальної адаптації, сприяє ранньому приученню до поїдання твердих кормів та підвищує резистентність та продуктивність.

УДК 636.09:636.4

**ГЕМАТОЛОГІЧНІ ТА ФІЗІОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ У СОБАК ПРИ
ЗАСТОСУВАННЯ ПРЕПАРАТУ «АПЛІКУС-ВЕТ» ДЛЯ ЛІКУВАННЯ
АСЕПТИЧНИХ РАН**

Жила М.І.¹ д.вет.н., професор (zhyla-m@ukr.net); **Шкодяк Н. В.**² к.вет.н., с.н.с.;

Мартинів Ю. В.¹ доктор філософії; **Демус Н. В.**¹ к.вет.н., доцент,

Айсина А. В.³ керівник ВМЗ

¹ *Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького,*

² *Державний науково-дослідний контрольний інститут ветеринарних препаратів та кормових добавок,*

³ *ПрАТ «Екологоохоронна фірма «КРЕОМА-ФАРМ»*

Інфікування ділянки, де проводилося хірургічне втручання є потенційно серйозним ускладненням після проведення операцій на шкірі, м'яких тканинах, видалення пухлин тощо. Наслідки інфекції можуть проявлятися від локального запалення до септицемії, що загрожує життю. Тому, основні зусилля мають бути спрямовані на зменшення кількості джерел інфекції та бактерійного обсіменіння пошкоджених тканин у післяопераційний період.

Фірмою «КРЕОМА-ФАРМ» було розроблено комбінований препарат «Аплікус-Вет», у формі пасти для зовнішнього застосування, на основі гідрогелю метилкремнієвої